یاسای دەرماڵەکانی شاندو سەفەر کردن لەناو هەرێمدا

بەناوی خوای گەورەو میهرەبان
بەناوی گەلەوە
ئەنجوومەنی نیشتمانیی کوردستانی عێراق
ژمارەی بڕیار: (١٨)
مێژووی بڕیار: ١٩٩٨/١٢/٣

« بڕیار »

پشت بەو دەسەڵاتەی کە بەپێی برگە (٣)ی مادده (٢) لەیاسای ژمارە (١٠)ی ساڵی ١٩٩٧ پێمان دراوە و لەسەر ئەو بنەمایەی کە ئەنجوومەنی نیشتمانیی کوردستانی عێراق لەدانیشتنی رۆژی ١٩٩٨/١٢/١ی دا یاساکاری کردووە بڕیاری دەرهێنانی ئەم یاسایەماندا.

یاسای ژمارە (٧) ی ساڵی ١٩٩٨
یاسای دەرماڵەکانی شاندو سەفەر کردن لەناو هەرێمدا

«بەشی یەکەم»

ماددەی یەکەم:

حوکمەکانی ئەم یاسایە ئەمانە دەگرێتەوە:

یەکەم ـ وەزیرەکان و ئەوانەی لە پلەی وەزیردان.

دووەم ـ تێکڕای کارمەندانی دەستگاو فەرمانگەکانی هەرێم.

ماددەی دووەم:

یەکەم ـ مەبەست لە(خێزان) بۆ مەسەلەی دەرماڵەکانی سەفەرکردن ئەندامانی خێزانی ئەو کەسەیە کە بەپێی شەرع لەسەربەتی بەخێویان بکا و حوکمەکانی ئەم یاسایە دەیگرێتەوە.

دووەم ـ مەبەست لە دەرماڵەی سەفەرکردن، ئەو کرێ و دەرماڵانەن کە لەخوارەوەدا ناویان هاتووە:

أ‌- کرێی گواستنەوە: کرێی هۆیەکانی گواستنەوە کە ئەو کەسەی ئەم یاسایە دەیگرێتەوە دەیکەوێ لەکاتی سەفەر کردنی بۆ ئەنجامدانی کارێکی رەسمی لەناوەوەو دەرەوەی سنووری شارەوانیدا.

ب- مەسرەفی شوێن گۆڕین (نفقات التحويل): مەسرەفی گواستنەوەی کارمەند لە شوێنێکەوە بۆ شوێنێکی تر لەدەرەوەی سنووری شارەوانیدا.

ج- دەرماڵەی شەوانە: ئەو دەرماڵەیە کە ئەو کەسەی حوکمەکانی ئەم یاسایە دەیگرێتەوە دەیکەوێ بۆ هەر شەوێک کەلە دەرەوەی جێگای نیشی خۆی بەسەری دەبا لەکاتی سەفەر کردنیدا بۆ ئەنجامدانی کارێکی رەسمی کە سوکنا و، خواردن و، مەسرەفی گیرفان دەگرێتەوە.

د- دەرماڵەی گواستنەوەی براوە: ئەو برە پارە براوەی مانگانەیە کە بەگوێرەی حوکمەکانی ئەم یاسایە دەدرێ لەبەرامبەر گەڕان بۆ ئەنجامدانی کاری رەسمی لەناو سنووری شارەوانیدا.

ماددەی سێیەم:

ئەوانەی حوکمەکانی ئەم یاسایە دەیانگرێتەوە بەم جۆرەی خوارەوە پۆلێن دەکرێن:

یەکەم ـ جۆری یەکەم: وەزیرەکان و ئەوانەی لە پلەی وەزیری دان.

دووەم ـ جۆری دووەم: خودانی پلە تایبەتەکان و ئەندامانی دادگای پێداچوونەوە (التمييز) و دادوەر و راوێژکارەکانی کارمەند لەسەرۆکایەتی ئەنجوومەنی وەزیران یان لەدیوانی وەزارەتەکان و بەڕێوەبەرە گشتی یەکان وئەوانەی بەپلەی ئەوانن و ئەوانەی ئەم فەرمانانە بە بریکاری بەڕێوە دەبەن.

سێ یەم ـ جۆری سێ یەم: ئەو کارمەندانەی کە مانگانە (٢٥٤/٥) دووسەدو پەنجاو چوار دینار ونیوو زیاتر مووچە وەردەگرن.

چوارەم ـ جۆری چوارەم: ئەو کارمەندانەی کە مووچەی مانگانەیان لە (٢٥٤/٥) دوو سەدو پەنجاو چوار دینارو نیو کەمترە.

«بەشی دووەم»

ماددەی چوارەم:

یەکەم ـ ئەو کەسەی کە بەوەفد دەنێردرێ کرێی گواستنەوەی بەم پێیەی خوارەوە بۆ سەرف دەکرێ:

أ- جۆری یەکەم: گەنجینە هەموو خەرجیەکانی دەگرێتە ئەستۆ پشت بەو بەڵگەنامانەی کە پێشکەشیان دەکا بەمەرجێک لەلایەن ئەوەی کە بەوەفد ناردویەتی راستێندرابێت.

ب- جۆری دووەم ـ کرێی تەواوی ئۆتۆمبیل بۆ ئەو شوێنەی کە بەوەفد بۆی چووەو کرێی گەڕانەوەش.

ج- جۆری سێ یەم ـ کرێی سێ کورسی ئۆتۆمبیل بۆ ئەو شوێنەی کە بەوەفد بۆی ناردراوە و بەپێچەوانەوە.

د- جۆری چوارەم: کرێی دوو کورسیی ئۆتۆمبیل بۆ ئەو شوێنەی کە بەوەفد بۆی ناردراوەو بە پێچەوانەوە.

هـ- ئەوەی بەوەفد ناردراوە دەتوانێ ئۆتۆمبیلی تایبەتی خۆی بەکار بهێنێ هەمان ئەو کرێیەی پێ دەدرێ کە دەیکەوێ بەگوێرەی حوکمەکانی ئەم یاسایە.

دووەم: ئەوەی بەوەفد دەنێردرێ خەرجی دەکەوێ بۆ گوێزانەوەی لەماڵەکەیەوە بۆ شوێنەکانی دەرچوون و گەیشتن لەکاتی ناردن بە وەفدو لە کاتی گەڕانەوەدا.

سێیەم ـ ئەگەر ئەو کەسەی کە ئەم یاسایە دەیگرێتەوە لەگەڵ خۆیدا پێداویستی و شتی حکومەتی گوێزایەوە خەرجی گواستنەوەکەی بۆ سەرف دەکرێت.

بەشی سێیەم
(دەرماڵەی شەوانە)

ماددەی پێنجەم:

یەکەم: ئەوەی بەوەفد دەنێردرێتە ناوەوەی هەرێم خەرجی سوکنای پێ دەدرێ هەروەک لە خوارەوەدا دەردەکەوێ:

جۆر	ئوتێل
أـ جۆری دووەم و سێیەم	پلە یەک
ب ـ جۆری چوارەم	پلە دوو

ماددەی شەشەم:

یەکەم: بەوەفد چوو دەرماڵەی دەکەوێ بۆ هەر شەوێک کە لەکاتی بەوەفدچوونیدا لە دەرەوەی بارەگای وەزیفەکەیدا بەسەری دەبا بۆ ئەنجامدانی کاری رەسمی بە گوێرەی ئەو پێوانەیەی خوارەوە:

جۆر	دەرماڵە
أـ دووەم	(١٠٠) دینار بۆ خواردن (٥٠) دینار بۆ گیرفان
ب ـ سێیەم و چوارەم	(٨٠) دینار بۆ خواردن
	(٣٠) دینار بۆ گیرفان (سێیەم)
	(٢٠) دینار بۆ گیرفان (چوارەم)

دووەم: ئەوەی (تەنسیب یان ئینتداب) کرابێ بۆ فەرمانێک کە دەکەوێتە دەرەوەی سنووری ئەو شارەوانییەی کە بارەگای فەرمانەکەی تێدایە دەرماڵەی شەوانەی دەکەوێ بە گوێرەی بەندی یەکەم (اولا) بۆ ماوەیەک کە لە (٦٠) رۆژ زیاتر نەبێ.

سێیەم: بەوەفد چوو دەرماڵەی شەوانەی ئەو رۆژەی دەکەوێ کە بۆ بارەگای وەزیفەکەی دەگەڕێتەوە دوای سعات شەشی ئێوارە ئەگەر لە کاتی بەوەفد ناردنیدا تەنیا شەوێکی بەسەربردبێ.

(بەشی چوارەم)
خەرجی جێ گۆڕکێ (نفات التحویل)

ماددەی حەوتەم:

ئەوەی ئەم یاسایە دەیگرێتەوە خەرجی جێ گۆڕکێ (نفات التحویل)ی لەم بارانەی خوارەوەدا دەکەوێ:

یەکەم ـ لەکاتی دامەزراندندا.

دووەم ـ لەکاتی گوێزانەوە لە وەزیفەیەکەوە بۆ وەزیفەیەکی تر لە دەرەوەی سنووری شارەوانیدا.

سێیەم ـ لە کاتی بەدوماهی هاتنی وەزیفەکەی بە هەر هۆیەکەوە بێ (تەنیا کارکەناری «الاستقالە» نەبێ) بەمەرجێک لە شوێنی وەزیفەکەی خۆی تەحویل بێ بۆ ئەو شوێنەی کە هەڵیدەبژێرێ بۆ ئاکنجی بوون لە ماوەیەک کە لە (٩) نۆ مانگ تێپەڕ نەکات لە مێژووی ترازانییەوە (انفکاک) لە هەردووباری گوێزانەوەو بەدوماهی هاتنی خزمەتدا.

ماددەی هەشتەم:

خەرجی جێ گۆڕکێ (التحویل) ئەمانە دەگرێتەوە:

یەکەم: کرێی سەفەر بەو هۆی گواستنەوەیەی کە شیاویەتی بەپێی حوکمەکانی ئەم یاسایە، هەروەها کرێی سەفەری خێزانەکەی بەهەمان ئەو پلەیەی کە موستەحەقە.

دووەم: خەرجییە پێویستەکان بۆ گوێزانەوەی خۆی و خێزانەکەی لە سوکناکەیەوە بۆ شوێنەکانی دەرچوون و گەیشتن.

سێیەم: خەرجی گواستنەوەی پێداویستیەکانی خۆیی و خێزانەکەی.

چوارەم: خەرجی گواستنەوەی کەلوپەلەکانی ماڵەوەو خەرجی پێچانەوەیان.

پێنجەم: دەرماڵەی شەوانە (سوکناو خواردن و، دەرماڵەی گیرفان) تەنیا بۆ خۆی بەبێ خێزانەکەی.

بەشی پێنجەم
(حوکمەکانی دوماهی)

ماددەی نۆیەم:

دەکرێ بەوەفدچوو لە غەیری ئەو ئوتێلە دابەزێ کە بۆ جۆری ئەو تەرخان کراوە لە کاتی سەفەرکردنیدا لەگەڵ کۆمەڵەی ئیش (مجموعە العمل) کە رەوشەکەی وا دەخوازێ لەیەک ئوتێلدا دابەزن بەو هۆیانەی کە وەزیر یان سەرۆکی فەرمانگەی تایبەتمەند یان ئەوەی رایدەسپێرن پێی قایل بن.

ماددەی دەیەم:

لەکاتی بەکارهێنانی ئۆتۆمبێلی فەرمانگە لەلایەن بەوەفدچووەوە دەرماڵەی گواستنەوەی بۆ سەرف ناکرێت.

ماددەی یانزدەیەم:

بەوەفدچوو دەرماڵەی دەکەوێ ئەگەر لەماوەی بەوەفدچوونیدا تووشی پێش هاتێک بوو سوچ لەو نەبوو، بە مەرجێک لەلایەنێکی رەسمی تایبەتمەندەوە ئەمە بسەلمێنێ، تەواوی ئەوەی کە دەیکەوێ (الاستحقاق) سەرف دەکرێ تا ئەو کاتەی دەگەرێتەوە بارەگای وەزیفەکەی.

ماددەی دوانزدەیەم:

بەوەفدچوو لەسەربەتی لیستێکی ئەو خەرجی ودەرماڵانەی سەرفکردنی (وەسلی ئوتێلیش لەگەڵدا بێ) لە ماوەی (٣٠) سی رۆژدا لە مێژووی کۆتایی هاتنی ئەرکەکەی پێشکەش بکات. لە (١٠٪)ی برە پارەی هەموو لیستەکە دادەشکێندرێت بۆ ئەو کەسەی کە پێشکەشی دەکات لە دوای ئەو ماوەیەی سەرەوەدا.

هەروەها بری (٢٠٪)ی پارەی هەموو لیستەکە دادەشکێندرێت بۆ ئەو کەسەی کە دوای ماوەی سێ مانگ پێشکەشی دەکات، ناوەرۆکی لیستەکە سەرف ناکرێت ئەگەر دوای ماوەی شەش مانگ پێشکەش بکرێت و عوزرێکی رەوای لەگەڵدا نەبێت.

ماددەی سیانزدەیەم:

وەزیری تایبەتمەند یان سەرۆکی فەرمانگە یا ئەوەی کە رایدەسپێرن (یخولانه)سەرف کردن دەراستێنێ(یصادق)و بۆی هەیە ئەو برە پارانەی کە پێی وایە راست نین فتیان بکا یان دایان بەزێنێ لەگەڵ بەیان کردنی هۆیەکانیان.

ماددەی چواردەیەم:

وەزیری دارایی لەسەربەتی رێنمایی پێویست دەربهێنێ بۆ ئاسانکردنی جێبەجێ کردنی حوکمەکانی ئەم یاسایە و دیاری کردنی دەرماڵەی شەوانەی براوە بۆ ئەوانەی دەیانگرێتەوە لەو شوێنانەی کە ئوتێلیان لێ نییە بۆ حەوانەویان.

ماددەی پانزدەیەم:

کار بە هیچ دەقێک ناکرێت کە لەگەڵ حوکمەکانی ئەم یاسایەدا هاودژ بێت.

ماددەی شانزدەیەم:

ئەنجوومەنی وەزیران لەسەریەتی حوکمەکانی ئم یاسایە جێبەجێ بکات.

ماددەی حەڤدەیەم:

ئەم یاسایە لە رۆژی (١/١/١٩٩٩)وە جێبەجێ دەکرێت و لە رۆژنامەی رەسمیدا بلاو دەکرێتەوە.

جوهر نامق سالم
سەرۆکی ئەنجوومەنی نیشتمانیی کوردستانی عێراق

(هۆکاری پێویست)

بۆ ئەوەی وەزارەت و دەستگاکانی حکومەت وفەرمانگەکانی هەرێم ئەرکەکانیان بەشێوەیەکی باش بەڕێوە ببەن و چاکترین خزمەتگوزاری پێشکەش بکەن و بارگرانی لەسەر شانی فەرمانبەری راسپێردراو بە ئەنجامدانی ئەرکی رەسمی لە غەیری شوێنی نیشتەجێ بوونی خۆی کەم بکەنەوە و بە نرخە باوەکانی (السائدە)ی ئێستا لە هەرێمدا رابگەن، ئەم قانونە یاساکاری کرا.